2024/1336

2024 5 15

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2024/1336

2024 m. gegužės 14 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas (BUSP) 2023/1532 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Irano karinę paramą Rusijos agresijos karui prieš Ukrainą

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 29 straipsnį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2023 m. liepos 20 d. Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2023/1532 ([1]);

(2) 2024 m. kovo 21–22 d. išvadose Europos Vadovų Taryba pareiškė, kad Rusijos prieiga prie didesnės rizikos prekių ir technologijų, kurios yra svarbios mūšyje, turi būti maksimaliai ribojama, be kita ko, imantis veiksmų prieš subjektus trečiosiose valstybėse, kurie sudaro sąlygas sankcijų apėjimui. Europos Vadovų Taryba paragino Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) ir Komisiją parengti papildomas sankcijas Baltarusijai, Šiaurės Korėjai ir Iranui. Be to, Europos Vadovų Taryba pareiškė, kad Europos Sąjunga toliau intensyviai dirbs su regioniniais ir tarptautiniais partneriais, kad užkirstų kelią tolesniam eskalavimui regione, visų pirma Libane ir Raudonojoje jūroje. Europos Vadovų Taryba paragino visus subjektus, visų pirma Iraną, susilaikyti nuo eskaluojamųjų veiksmų;

(3) 2024 m. balandžio 14 d. vyriausiojo įgaliotinio pareiškime Sąjungos vardu Sąjunga kuo griežčiausiai pasmerkė 2024 m. balandžio 13 d. Irano bepiločių orlaivių ir raketų išpuolius prieš Izraelį kaip precedento neturintį padėties eskalavimą ir grėsmę regioniniam saugumui;

(4) 2024 m. balandžio 17 d. išvadose Europos Vadovų Taryba griežtai ir vienareikšmiškai pasmerkė Irano išpuolį prieš Izraelį ir dar kartą patvirtino savo visapusišką solidarumą su Izraelio žmonėmis ir pasiryžimą siekti Izraelio saugumo ir stabilumo regione. Europos Vadovų Taryba paragino Iraną ir jo patikėtinius nutraukti visus išpuolius ir primygtinai paragino visas šalis elgtis kuo santūriau ir susilaikyti nuo bet kokių veiksmų, kurie galėtų padidinti įtampą regione. Be to, Europos Vadovų Taryba savo išvadose pareiškė, kad Sąjunga nustatytų Iranui papildomas ribojamąsias priemones, visų pirma susijusias su bepiločiais orlaiviais ir raketomis. Galiausiai, Europos Vadovų Taryba pakartojo, kad Sąjunga tebėra visapusiškai pasiryžusi prisidėti prie deeskalavimo ir saugumo regione;

(5) Irane pagamintus bepiločius orlaivius Rusija naudoja savo agresijos karui prieš Ukrainą, kuriuo pažeidžiami tos šalies suverenitetas, nepriklausomybė ir teritorinis vientisumas, remti, be kita ko, prieš civilius ir civilinę infrastruktūrą. Todėl Irano valstybės remiama bepiločių orlaivių kūrimo ir gamybos programa prisidedama prie Jungtinių Tautų Chartijos ir pagrindinių tarptautinės teisės principų pažeidimų;

(6) Sąjunga yra labai susirūpinusi dėl pranešimų, kad Iranas galėtų perduoti raketų Rusijai, kuri jas naudotų agresijos kare prieš Ukrainą;

(7) Irane pagamintų bepiločių orlaivių, raketų bei susijusių technologijų platinimas nevalstybinėms ginkluotoms grupuotėms Artimuosiuose Rytuose ir už jų ribų yra vienas iš pagrindinių susirūpinimą keliančių klausimų. Iranas yra perdavęs Irane pagamintų bepiločių orlaivių ir raketų ginkluotoms grupuotėms ir subjektams, įskaitant „Hamas“, „Hezbollah“, Houthi grupuotę, nereguliariosioms karinėms pajėgoms Sirijoje ir Irake, taip pat konflikto šalims Sudane;

(8) Irano raketų programai, kurią vykdo tiek valstybės valdomos, tiek privačiosios bendrovės ir kuriai naudojami vietos mokslinių tyrimų pajėgumai, vadovauja Irano gynybos ir ginkluotųjų pajėgų logistikos ministerija ir Islamo revoliucijos gvardija; abiem šioms organizacijoms Sąjunga taiko sankcijas. Irano raketų programa apima raketų įsigijimą, kūrimą, gamybą ir perdavimą;

(9) Iranas palaiko ilgalaikius santykius su ginkluotomis grupuotėmis ir subjektais Artimuosiuose Rytuose ir Raudonosios jūros regione, įskaitant teroristines organizacijas, pavyzdžiui, „Hezbollah“ karinį sparną ir „Hamas“, ir yra jiems tiekęs Irane pagamintas raketas bei gamybos priemones;

(10) Iranui toliau tiekiant ginklus ir susijusius reikmenis Houthi grupuotei pažeidžiama Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucija 2216 (2015);

([1]) 2023 m. liepos 20 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2023/1532 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Irano karinę paramą Rusijos agresijos karui prieš Ukrainą (OL L 186, 2023 7 25, p. 20).

(11) Houthi grupuotės išpuoliai centriniuose jūrų laivybos maršrutuose Artimuosiuose Rytuose ir Raudonosios jūros regione kelia didelį susirūpinimą dėl Sąjungos ir valstybių narių interesų. Tarybos sprendimu (BUSP) 2024/632 ([2]) pradėta Europos Sąjungos jūrų saugumo operacija siekiant apsaugoti laivybos laisvę, kiek tai susiję su Raudonosios jūros krize (EUNAVFOR ASPIDES). Sąjunga ir valstybės narės yra suinteresuotos imtis priemonių pagal bendrą užsienio ir saugumo politiką, kad Houthi grupuotė negalėtų toliau naudotis Irane pagamintais ginklais, pavyzdžiui, raketomis ir bepiločiais orlaiviais;

(12) atsižvelgiant į padėties sunkumą ir reaguojant į Irano karinę paramą Rusijos agresijos kare prieš Ukrainą, taip pat į tai, kad Iranas tiekia bepiločius orlaivius ir raketas Artimuosiuose Rytuose ir Raudonosios jūros regione veikiančioms ginkluotoms grupuotėms ir subjektams, kurie kenkia taikai ir saugumui, taip pat valstybių suverenumui, tikslinga nustatyti papildomas ribojamąsias priemones Iranui. Tos priemonės turėtų būti nuolat peržiūrimos, ir jas turėtų būti galima sustabdyti, panaikinti arba papildyti kitomis ribojamosiomis priemonėmis, atsižvelgiant į pokyčius vietoje;

(13) visų pirma, turėtų būti iš dalies pakeistas Sprendimo (BUSP) 2023/1532 pavadinimas ir nustatyti kelionių apribojimai bei turto įšaldymo priemonės asmenims, atsakingiems už paramą Irano raketų programai arba joje dalyvaujantiems, arba tiekiantiems, parduodantiems ar kitaip dalyvaujantiems perduodant Rusijai Irano raketas ar bepiločius orlaivius arba susijusias technologijas jos agresijos karui prieš Ukrainą remti, arba ginkluotoms grupuotėms ir subjektams, tuo būdu kenkiant taikai ir saugumui Artimuosiuose Rytuose ir Raudonosios jūros regione, arba pažeidžiant Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją 2216 (2015);

(14) taip pat tikslinga uždrausti iš Sąjungos į Iraną eksportuoti papildomus komponentus, kurie galėtų būti naudojami kuriant ir gaminant bepiločius orlaivius;

(15) tam tikroms priemonėms įgyvendinti reikalingi tolesni Sąjungos veiksmai;

(16) todėl Sprendimas (BUSP) 2023/1532 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sprendimas (BUSP) 2023/1532 iš dalies keičiamas taip:

1) pavadinimas pakeičiamas taip:

„2023 m. liepos 20 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2023/1532 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Irano karinę paramą Rusijos agresijos karui prieš Ukrainą ir ginkluotoms grupuotėms ir subjektams Artimuosiuose Rytuose ir Raudonosios jūros regione“;

2) 2 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad užkirstų kelią atvykti į jų teritorijas arba vykti tranzitu per jas priede išvardytiems fiziniams asmenims, kurie:

a) yra atsakingi už Irano bepiločių orlaivių ar raketų programą, ją remia ar joje dalyvauja;

b) tiekia, parduoda ar kitaip dalyvauja perduodant Irano bepiločius orlaivius ar raketas arba susijusias technologijas:

i) Rusijai, remiant jos agresijos karą prieš Ukrainą;

ii) ginkluotoms grupuotėms ir subjektams, kenkiantiems taikai ir saugumui Artimuosiuose Rytuose ir Raudonosios jūros regione;

iii) fiziniams arba juridiniams asmenims, subjektams ar organizacijoms, pažeidžiant Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją 2216 (2015), arba

c) yra susiję su a arba b punkte nurodytais fiziniais arba juridiniais asmenimis, subjektais ar organizacijomis, įtrauktais į sąrašą pagal 3 straipsnio 1 dalį.“;

([2]) 2024 m. vasario 19 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2024/632, kuriuo pradedama Europos Sąjungos jūrų saugumo operacija siekiant apsaugoti laivybos laisvę, kiek tai susiję su Raudonosios jūros krize (EUNAVFOR ASPIDES) (OL L, 2024/632, 2024 2 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/632/oj).

3) 3 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Įšaldomos visos lėšos ir ekonominiai ištekliai, kurie nuosavybės teise priklauso, kuriuos turi, valdo ar kontroliuoja priede išvardyti fiziniai arba juridiniai asmenys, subjektai ar organizacijos, kurie:

a) yra atsakingi už Irano bepiločių orlaivių ar raketų programą, ją remia ar joje dalyvauja;

b) tiekia, parduoda ar kitaip dalyvauja perduodant Irano bepiločius orlaivius ar raketas arba susijusias technologijas:

i) Rusijai, remiant jos agresijos karą prieš Ukrainą;

ii) ginkluotoms grupuotėms ir subjektams, kenkiantiems taikai ir saugumui Artimuosiuose Rytuose ir Raudonosios jūros regione;

iii) fiziniams arba juridiniams asmenims, subjektams ar organizacijoms, pažeidžiant Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją 2216 (2015), arba

c) yra susiję su a arba b punkte nurodytais fiziniais arba juridiniais asmenimis, subjektais ar organizacijomis.“

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2024 m. gegužės 14 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

V. VAN PETEGHEM